

Czasownik (das Verb)

Podstawową formą czasownika jest bezokolicznik. Ma on zwykle końówkę "-en", np.: malen, kaufen. Większość czasowników odmienia się regularnie przez dodanie odpowiednich końcówek do tematu czasownika. Temat czasownika otrzymujemy po oddzieleniu końówki bezokolicznika, np.: mal-en, kauf-en.

W j.niem. (inaczej niż w j.pol.) nie można opuścić zaimka osobowego stojącego przy czasowniku, np.: ich male -(ja) maluję, er kauft -(on) kupuje.

Uwagi:

1. Czasowniki, których **temat kończy się na "s, -ß, -z, -tz"** tracą "s" z końówką "-st" 2 os. l.poj., np.: heißen (nazywać się) – du heißt, tanzen (tańczyć) – du tanzt

heißen
ich heiße
du heißtt
er } heißtt
sie } heißtt
es
wir heißen
ihr heißtt
sie heißen

2. Czasowniki **zakończone na "eln"** tracą w 1 osobie l.poj. "e" z tematu czasownika, np.: angeln (łowić ryby) – ich ang(-)le, sammeln (zbierać) – ich samm(-)le, segeln (żeglować) – ich seg(-)le, rodeln (jeździć na sankach) – ich rod(-)le, lächeln.

angeln
ich angle
du angelst
er } angelst
sie } angelt
es
wir angeln
ihr angelt
sie angeln

3. Czasowniki, których **temat kończy się na "t, -d"** (a także "-ffn" "-chn") otrzymują dodatkowe "e" przed końówkami w których tego "e" dotąd nie było, np.: arbeiten (pracować), antworten (odpowiadać), baden (kapać się), öffnen (otwierać).

arbeiten
ich arbeite
du arbeitest
er } arbeitet
sie } arbeitet
es
wir arbeiten
ihr arbeitet
sie arbeiten

1) Ergänze: (Uzupełnij:)

- 1) Familie Müller ..... in Frankfurt. [wohnen]
- 2) Ich ..... einen Stadtplan. [kaufen]
- 3) Wie ..... du? [heißen]
- 4) ..... du die Schuhe? [putzen]
- 6) Ich ..... Poster und Kassetten. [sammeln]
- 7) Peter ..... gut. [segeln]
- 8) Der Lehrer ..... die Tür. [öffnen]
- 9) Mein Vater ..... zu Hause. [arbeiten]

2) Ergänze: antworten, öffnen, häkeln - szydełkować, warten - czekać, sammeln, sitzen – siedzieć, basteln – majsterkować

- (1) Ich ..... einen Pullover.
- (2) Er ..... auf sie.
- (3) Mein Freund ..... ein Schiffsmodell.
- (4) ..... ihr auf die Frage?
- (5) ..... du Muscheln?
- (6) ..... ihr lange im Cafe?
- 7) Die Schüler ..... die Bücher auf Seite 20.

3) Ergänze:

- 1) Martina ..... Klagenfurt schön. [finden]
- 2) Wer ..... heute? [fehlen]
- 3) ..... du Erdkunde? [lernen]
- 4) Wer ..... so schön? [tanzen]
- 5) Meine Großeltern ..... auf Salz und Zucker. [verzichten – rezygnować]
- 6) Worauf ..... du? [verzichten]
- 7) Ich ..... nicht gern. [rodeln]
- 8) Karl ..... nicht. [arbeiten]
- 9) Wie ..... du Matematik? [finden]
- 10) Die Schüler .....: "Guten Tag!" [sagen]

- 11) Wie ..... du deine Ferien? [verbringen – spędzić]
 12) ..... ihr das Haus? [zeichnen]
 13) ..... du jetzt? [baden]
 14) Wie lange ..... du ? [warten]

Czasowniki posiłkowe (- odmieniają się nieregularnie)

sein (być)	haben (mieć)	werden (zostać, stać się)
ich bin	ich habe	ich werde
du bist	du hast	du wirst
er	er	er
sie } ist	sie } hat	sie } wird
es	es	es
wir sind	wir haben	wir werden
ihr seid	ihr habt	ihr werdet
sie sind	sie haben	sie werden

Uwagi: Czasownik “sein” odmienia się zupełnie nieregularnie. Czasownik “haben” traci “b” z tematu w 2 i 3 os. liczby pojedynczej. Czasownik “werden” zmienia w 2 i 3 osobie liczby pojedynczej samogłoskę tematyczną “e” na “i”, przy czym w 2 os. liczby pojedynczej traci “d”, a w 3 os. liczby pojedynczej nie otrzymuje końcówki “t”.

werden

1. Es ..... dunkel.
2. Florian ..... Arzt.
3. Es ..... immer kälter.
4. Anna ..... rot.
5. Moni macht eine Diät. Sie ..... immer schlanker.

sein

6. ..... du müde?
7. Wie viele ..... ihr?
8. Bartek ..... nervös.
9. Wie alt ..... du?

haben

10. Ich ..... keine Zeit.
11. Monika ..... Ordnungsdienst.
12. .... ihr eine Katze?
13. Eva und Klaus ..... einen Hund.